

11. března 2014 v 19 hodin
divadlo Reduta, Mozartův sál

TÓNY VÍNA

Program

PRVNÍ VZOREK – Vinařství Jan Plaček: Müller Thurgau 2013 kabinet
Antonín Dvořák (1841-1904) **Já jsem huslař** (1877), B 66 č. 3
na text básně Adolfa Heyduka (1835-1923)

DRUHÝ VZOREK – Vinařství ZD Sedlec: Sylvánské zelené 2012 pozdní sběr
Pavel Křížkovský (1820-1885) **Odvedeného prosba** (1862)
(revidovaná verze) na lidový text (Sušil 1860, č. 759: „Odvod“)
..... **Výprask** (1859)
(první verze) na lidový text (Sušil 1860, č. 805)

TŘETÍ VZOREK – Vinařství Horák, Vrbice: Sauvignon 2012 pozdní sběr
Bedřich Smetana (1824-1884) **Rolnická** (1868)
text Václav Vilém Trnobranský (1819-1883)

ČTVRTÝ VZOREK – Vinařství Znovín Znojmo: Pálava 2012 výběr z hroznů
Arnošt Bohaboj-Förchtgott Tovačovský (1825-1874)
..... **Vlasti** (1867)
na text znojemského notáře, básníka a buditele Jana Vlka (1822 Telč – 1896 Lesná)

P Ř E S T Á V K A

PÁTÝ VZOREK – Vinařská škola Valtice: Frankovka klaret 2012 pozdní sběr
Bedřich Smetana **Odrodilec** (1863, první verze pro dva mužské
sbory) na text ukrajinského básníka Amvrosije Lukjanovyče Metlynského (1814-1870) v překladu
Františka Ladislava Čelakovského (1799-1852)

ŠESTÝ VZOREK – Adámkovo vinařství (Kolekce Roden): Modrý portugal 2010 pozdní sběr
Aleksandr Dmitrijevič Kastalskij (1856-1926) **Chvalitě imja Gospodně č. 1**
(kievského rozpěva)
Leoš Janáček **Krásné oči tvé**, IV/17, č. 4 (1885)
text Jaroslav Tichý (pseudonym Františka Jaroslava Rypáčka, 1853-1917)
z básně *Tvé oči* ze sbírky *V bouři a klidu* (Brno 1884)

SEDMÝ VZOREK – Stanislav Mádl: Rulandské modré 2011 pozdní sběr
Leoš Janáček **Odpočň si** (1894)
Smuteční sbor na text Sušilovy básně *Zpěv u hrobu p. Ant. Bočka* ze sbírky *Básně* (B 1847)

OSMÝ VZOREK – Moravino Valtice: Grand cuvée (CS + Fr) 2011 výběr z hroznů
Sergej Vasiljevič Rachmaninov (1873-1943) **V molitvách něusypajuščuju Bogorodicu**
(1893) na text kondaku svátku Zesnutí Přesvaté Bohorodice

DEVÁTÝ VZOREK – Vinařství Bíza, Čejkovice: Neronet 2012 pozdní sběr
Leoš Janáček **Maryčka Magdónova**, IV/35 (1907)
na text básně Petra Bezruče (pseud. Vladimíra Vaška, 1867-1958) ze sbírky *Slezské číslo* (1903),
později vyd. jako *Slezské písně* (1909)

Pátý ročník Tónů vína pořádá Vinná galerie ve spolupráci s Národním divadlem Brno
Večerem provází sommelier Pavel Chrást a muzikolog Jan Špaček
zpívá mužský pěvecký sbor LÁSKA OPRAVDIVÁ, řídí Tomáš Krejčí a Jan Špaček, sólo Jan Podlena
www.vinnagalerie.cz - www.laskaopravdiva.cz - www.youtube.com/laskaopravdiva

TEXTY SKLADEB

Dvořák: Huslař

Já jsem huslař přebohý,
nemám jen tu hřivnu,
a přec všudy se mi daří,
kam širákem kývnu,

Kam paličku poodložím,
trávník pučí avete,
a když slačik strunky hladí,
radost letí světem.

Mé píseňky polní kvítí,
ono ňadra zdobí,
děvčátka z těch sladkých
zvuků
péřečka si zrobí.

Nedbám věru o nikoho,
třeba bez osuchu,
je v kytici dozajista
plných květů trochu.

A v každičkém takém květu
pohar šumné vůně,
by se těsil, kdo na lásku
v srdélenku stůně.

By se těšil, komu slzy
napadaly k líčku,
pro tu milou, milučičkou
naši svobodičku.

Křížkovský:

Odvedeného prosba

Ach, když sem já šel
od svej milenky,
břinkaly mně podkověny.
Ach břinkaly mně a už
nebudú,
černé oči plakat budú.
Ach černé oči, což vy
pláčete,
šak vy moje nebudete.
Ach bude vojna, vojna
nešťasná,
dyž ja umřu, modli se za
mňa.

Křížkovský: Výprask

Co chce krkavec míti,
umí to nastrojiti:
Ponúkl on na ty hody
šohaja do hospody.
Anča mu vyčítala,
kolik mu grošů dala.
A ty, kluku, za mé piješ

a s jinýma tancuješ.
A hned tanca zanechal,
a domů si pospíchal,
tam ho nešťěstí potkalo,
šest na něho číhalo.
Jedna chytne za ruce,
druhá sází lepance,
ostatní ho přebírajú,
záda mu prohýbajú.
Dyž se ho dost nabily,
do jamy ho shodily,
a z tej jamy on, ubohý,
nemohl vstat na nohy.
Běžel potom k rychtáři,
myslel, že se podaří.
Ten obrátil k němu srdce,
strčil ho do trdlice.
Ješče musel kleknúti
a klobúček smeknúti,
panenkám se odprostiti,
toho více nečiniti.
Ach, nešťasně to hody,
nadělaly mu škody.
Šel on, by se rozveselil,
Křeček mu tam dlužen byl!

a z tej jamy on, ubohý,
nemohl vstat na nohy.
Běžel potom k rychtáři,
myslel, že se podaří.
Ten obrátil k němu srdce,
strčil ho do trdlice.
Ješče musel kleknúti
a klobúček smeknúti,
panenkám se odprostiti,
toho více nečiniti.
Ach, nešťasně to hody,
nadělaly mu škody.
Šel on, by se rozveselil,
Křeček mu tam dlužen byl!

Smetana: Rolnická

Země ta tichá
předtuchou vzdychá,
an ji ochvívá veselý ruch.
pro dárek Boží
brázdy se množí
půdu rozrývá železný pluh.
Kdo oře půdu, zdali ho znáš?
To dbalý rolník, to přítel náš!

Dozrály klasy, kosa se hlásí
i srp se snaží závodit s ní.
Velká to dílna,
hle, ruka pilná
váže a svází výtěžek žní.
Kdo v potu klidí,

čí je to tvář?
To pilný rolník,
náš hospodář!

Ráznými tepy padají cepy
na těžké snopy,
milý to chvat.
Zručně se míhá
dubová šviha a její stopy
na mlatě znát.
Nuž, kdo to mlátí,
zdali ho znáš?
To činný rolník,
to přítel náš!

Oře a seje, mlátí a věje,
střádá jak třeba
vesel a zdrav.
Zrnečka čistá
v zásoby chystá,
aby měl chleba všeliký stav.
K čemu otázka,
zdali ho znáš?
To statný rolník, živitel náš!

Pán na svém poli,
dědičnou roli
vzdělává zdatně
národní duch.
Rolník i v strasti
k praporu vlasti
hlásí se statně, jak velí Bůh!
Kdo je ten rolník,
zdali ho znáš?
To český rolník,
to rodák náš!

Tovačovský: Vlasti

Milená má vlasti,
všechno dar má svůj,
k oslavení tvému,
co ti syn dá tvůj?
Slavík libohlasý tobě
zazpívá,
louka kvítí svoje,
hruda klasy dá;
řeky zlato, perly,
pramen léky své,
hory drahokamy zdobí
skráně tvé.
Milená má vlasti!
Srdce vroucí mám,
celé s plnou láskou,
tobě, drahá, dám!

Smetana: Odrodilec

Kdo tebe, drahá vlasti, si
neváží, nechť lásky světlo
nikdy neobráží se v srdci
jeho!

V plesu ni v želi nebud' mu
přáno přituliti se k ňadrům
příteli!

Kdo řeč tupí otcův, jí se
rouhá, zhyň všecka v duši té
po dobru touha, jazyk
bezctný oněměj!

Bud' zrádce ten jmín v
lidstvu za holomka a v cizím
krají zemří bez potomka!
Blahost se mu ni ve snu
nezamíhej, jen mrak a
děsnost kroky jeho stíhej a
kam obrátí pohled svůj,
havran ho lačný obletuj!
„Raduj se, lačný havrane,
lahůdky se ti dostane. Tím
zrádcem vlasti budeš se
pasti. Raduj se, havrane!”

**Kastalskij: Chvalitě imja
Gospodně**

Chvalte jméno Hospodinovo,
chvalte, služebníci
Hospodinovi. Aleluja.
Blahoslaven Hospodin ze
Siónu, kterýž sídlí
v Jeruzalémě. Aleluja.
Vyznávejte Hospodina,
neboť je dobrý a na věky
milosrdenství Jeho. Aleluja.
Vyznávejte Boha nebeského,
neboť na věky milosrdenství
Jeho. Aleluja.

Janáček: Krásné oči tvé

Hrom v dáli sténá,
blesk se míhá bleskem,
jak myšlenek rej
v hlavě zmítané.
A dumná oblaka
se rozplakala,
jak mladé oči z lásky tajené;
a s tím se pojí
děsné větrů lkání,
hněv živlů soptí
v divném rozpoutání...
Mně vlídně, tiše kynou
vábivé dvě holubice míru,
krásné oči Tvé.
A v boji živlů přemýšlím,
zda jednou nad rovem mým
kdo slzu vyroní!

Až cherub smrti
na čelo mě zlíbá
a chorál žití mého dozvoní:
tu v dáli snivou,
v moře vzpomínání
se duch můj vnoří
v teskném zadumání,
vstříc usmívají se mi
zářivé dvě čisté hvězdy,
krásné oči Tvé!

Janáček: Odpočín si

Odpočín si v tichém chládku
po dusnotě života.
Stálého Ti nyní svátku
přeje věčná dobrota.
Tam, kdes nyní, nedosáhá,
čím by nitro stonalo.
Jinou pouť tam
duch Tvůj koná,
jiné skutky obadá.
Po věčných tam dějin clona
před Tvým zrakem opadá.
Uděl Ti Bůh milost' svoji,
odpuť, v čem jsi provinil.

**Rachmaninov: V
molitvach**

V modlitbách neumdlévající
Bohorodici, jejíž přímluvy
jsou neochvějnou nadějí pro
svět, neudržely ve své moci
ani hrob, ani smrt.
Jako Matku Života Ji přenesl
do života věčného Ten, jenž
se usídlil v Jejím vždy
panenském lůně.

Janáček: Maryčka

Šel starý Magdón
z Ostravy domů,
v bartovské harendě
večer se stavil,
s rozbitou hlavou
do příkopy pad.
Plakala Maryčka Magdónova.
Vůz plný uhlí
z koleje se zvrátil.
Pod vozem zhynula
Magdónova vdova.
Na Starých Hamrech
vzlykalo pět sirot,
nejstarší Maryčka
Magdónova.
Kdo se jich ujme,
kdo jim dá jísti?
Myslíš, kdo bohaté doly má,

srdce má taky, jako ty,
Maryčko Magdónova?
Bez konce les se táhne
markýze Géra.
Otcové když zahynuli v
dolech, smí si vzít sirotek
otýpku kolčí.
Maryčko, mrzne
a není co jísti.
Maryčko, na horách plno
dřevo....
Burmistr Hochfelder
viděl tě sbírat.
Co pravíš? Bude-li mlčet?
Co si to za ženicha
vybrala sobě?
Bodák má k rameni,
na čapce peří,
ty jdeš s ním do Frýdku?
Co si to za nevěstu?
Schýlená hlava,
fěrtoch máš na očích,
do něj tečou hořké a horké
krůpěje s lící.
Frydečtí grosbyrgři,
dámy ze Frýdku
jízlivou budou
se smáti ti řečí,
se síňky uzří tě
Hochfelder žid.
V mrazivé chýši
tam ptáčata zbyla,
kdo se jich ujme,
kdo jim dá jísti?

Po straně ostré jsou skály,
podle nich kypí
a běží k Frýdku
šumivá, divoká Ostravice.
Slyšíš ji, ty?
Jeden skok nalevo,
po všem je, po všem.
Černé její vlasy
na skále se chytly,
bílé její ruce
zbarvily se krví.
Sbohem bud',
Maryčko Magdónova.
Na Starých Hamrech
vzad, na svatém poli
bez křížů, bez kvítí,
krčí se hroby.
Tam leží bez víry samovrazi.
Tam leží
Maryčka Magdónova.